

Освітній хаб у Зірненському ліцеї

Що дозволяє вчителям бути в тренді освітянського процесу, коли Інтернет-простір полонить ледь не всю увагу здобувачів освіти? Звісно, не лише переконання, що добре вчитися в школі - це круто, сучасних учнів треба спокусити середовищем, формою роботи, усесторонньою креативністю, можливістю сповна реалізувати себе.

Певне, саме тому альма-матер потроху перетворюється на освітньо-культурний хаб (центр життя) села, що об'єднує не тільки вчителів та учнів, а й місцевих жителів. До таких центрів, без перебільшення, належить Зірненський ліцей Березнівської міської ради. Втім, сьогодні я розповім вам не про успішність учнів, а про діяльність учнівського самоврядування та музею альма-матер.

Ступаю на шкільне подвір'я: акуратно розчищені від снігу брущаті доріжки, з-під снігу визирають самшит, блакитні ялинки та інші дерева, кущі, багаторічні квітники в очікуванні весни, повсюди відчувається рука господарника. Зірненчани, а особливо молодята, полюбляють приїздити на шкільну територію для вдалих святкових кадрів на згадку. Виявляється, директор ліцею Юрій Довгалюк сам займався проектуванням, звозив декоративні рослини для цієї локації ледь не з усієї області, а далі з вчителями й учнями впорядковували її.

— Скажу відверто, що впродовж останніх 5 років обличчя школи й справді змінилося до непізнаності, в цьому велика заслуга її керівника, — каже заступник директора з навчально-виховної роботи Людмила Наумчук, — адже в сучасних реаліях директор мусить бути більше менеджером, ніж освітянином, але Юрію Яковичу успішно вдається балансувати.

— Ми не "цяцькуємо", — запевняє Ю. Я. Довгалюк, — а формуємо сучасне освітнє середовище. Це вимога часу. Комфортно і безпечно має бути всюди: на подвір'ї і всередині. Все закономірно, якщо приємно зайти до школи, то буде бажання й вчитися.

З цим твердженням неможливо посперечатися. Нині у освітньому закладі функціонують сучасні кабінети профільних предметів, два кабінети інформатики, широко-смуговий інтернет, спортивна та тренажерна зали, кімната школяра, 5 шкільних гуртків, бібліотека (з фондом майже 12 тис. примірників книг), буфет та їдальня з гарячим харчуванням, а також музей історії села Зірне, якому в 2014 році було присвоєно звання "народний". В планах на 2021 рік...

рив його історію, відомих земляків, розповів про створення спиртзаводу, вузькоколійки Зірне-Моквин, маєтку пана Малинського та водонапірної вежі, що вціліла до наших днів, розказав про знаряддя праці наших предків: серп, ціп, жорна, ступу, ночви, коромисла тощо.

У центрі першої зали встановлений робочий ткацький верстат, тож старшокласниця Вікторія Ципан показала молодшим школярам, за яким принципом бабусі та прабабусі гапували полотно. Гордістю експозиції є вишиті рушники та віночки, де на кожній зі стрічок зазначені ініціали школярів та рік їх випуску. Цих «артефактів» зібралася вже чимала колекція.

У другій залі містяться подекуди унікальні видання: журналі «Нива» 1914-1915 рр., «Українська муза» — поетична антологія 1908 року під редакцією Олекси Коваленка, «Сочиненіє» Вс. В. Крестовського 1862 року. Грошові знаки Речі Посполитої поч. ХХ ст., за якими можна прослідкувати історію зміни влади періоду революцій 1917-1921 рр.

Зауважу, що ініціатором «центру народної пам'яті» у альма-матер у 2009 році став вчитель історії, нині директор закладу, Юрій Довгалюк. Він розповідає, що храм артефактів збирали ледь не усім селом впродовж шести років. Бідкається, що музей знаходиться у непристосованому приміщенні, там мало місця для повноцінних експо-

Вікторія ЦИПАН за ткацьким верстатом.

Тетяна СЛАВИНСЬКА, Олеся ГРИЦЮК та Валерія БОЙЧУК розповідають про насичене позашкільне життя.

Зокрема, у селі Зірне пройшла акція «Не викидайте гроші на смітник». Протягом одного дня там працював виїзний пункт прийому твердих відходів. Діти провели агітаційну роботу серед громадян села, рознесли листівки, аби донести інформацію до кожного жителя населеного пункту. А в школі провели конкурс «Найпідприємливіший клас», де кожен клас заробив кошти за вторсировину на реалізацію своїх проєктів. І нехай заробіток невеликий, але тішить те, що декілька сотень кілограмів відходів не потрапили на сміттєзвалища.

— Нам дуже подобається ініціативна команда учнівського самоврядування, шкода лише, що карантин вніс свої корективи у наші плани та задуми, — долучається до розмови голова учнівського самоврядування Валерія Бойчук. — Ми організуємо різноманітні екологічні, історичні, правові квести, зокрема, «Чисте довкілля», «Україна — єдина країна» до Дня Соборності України, «Подорож країною правознавства» до Міжнародного дня права тощо.

Кілька років тому у Зірненському ліцеї щорічне «Свято осені» переформатували у «Свято врожаю», яке проходить у формі ярмарку.

— Діти дуже люблять продавати дари осені і власну випічку. Тому так ми поєднали приємне з корисним: учні принесли овочі, фрукти, квіти, власноруч виготовлені дрібнички, різноманітні смаколики для продажу. Здобувачі освіти, батьки, вчителі і жителі села купували цю продукцію, а ми на виручені кошти придбали необхідні нам речі. Відтак, маємо ноутбук для потреб учнівського самоврядування, стіл для гри у настільний теніс на перервах, оформили стенди, а також щорічно спрямовуємо значну суму коштів на закупівлю подарунків дітям незахищених категорій до Дня Святого Миколая. Минулоріч зібрали понад 50 пакунків, — доповнює Тетяна Славинська.

Напередодні жіночого свята учасники гуртка «Юні квітникарі» висадили кілька сотень кімнатних рослин. З цими

на 2021 рік за підтримки міської влади та депутатського корпусу реалізація проєкту по утепленню фасаду, що дасть можливість покращити якість і комфорт освітнього середовища для праці педагогів і навчання учнів шкільної родини.

Сучасне освітнє середовище

- Справді, сьогодні на розвиток матеріальної бази школи виділяються дуже мізерні кошти. Втім, вважаю, що не можна опускати руки. Ми повинні прагнути до досконалості. Зрозуміло, що все й одразу ми не зробимо, на це потрібні колосальні гроші. Усе, що ви тут бачите – командна робота, – каже Юрій Якович. – Щороку до ремонтів у класах долучаються батьки, відчувається величезна підтримка місцевих меценатів, дирекції спиртзаводу, народного депутата України Сергія Литвиненка та нашого земляка Олександра Данильчука. Вони допомагають нам з придбанням техніки, матеріалів, фарби, а ремонтні роботи виконуємо самі, за підтримкою звертаємося й до батьків.

Колеги Юрія Яковича навіть жартують, що йому можна давати розряд муляра-штукатур, бо перешпакував з чоловічим вчительським колективом ледь не усі шкільні коридори.

Директор «освітнього хабу» запрошує мене на екскурсію закладом в позаурочний час, коли дітей там майже не залишилося, бо ж карантин ніхто не відмінював.

На першому поверсі знаходиться сучасна роздягальня, у холі встановлений стаціонарний плазмовий телевізор, аудіосистема. Тут проводять лінійки, збори, масові заходи. Збоку обіч сходів розміщені баки для сортування сміття та використаних батарейок, ємності, між іншим, придбані за грантові кошти. Чи не всі навчальні кабінети оснащені «плазмою» та ноутбуками, замінена система освітлення. Усе блищить, чистеньке й акуратне. На коридорних стінах – сучасні інформаційні стенди, дитячі малюнки та тематичні виставки. Одна з них – унікальна постійно діюча виставка вишитих картин, які гаптували ще наші бабусі, прабабусі, деяким з цих полотен понад 70 років.

Музей створили ентузіасти

Крізь відчинені двері я зазирнула до одного з кабінетів, виявилось, що потрапила на екскурсію до музею історії села Зірне. Старшокласник Микола Гапон у ролі екскурсовода якраз розповідав першачкам про традиції та призначення печі у кожній сільській хаті. Школярі, помітивши допитливу гостю, запропонували долучитися до їхнього гурту, я з радістю погодилася.

Ентузіасти – творці музею розробили і втілили в життя 6 експозиційних розділів: від початків історії населеного пункту до наших днів.

Микола розпочав історичний екскурс з тих далеких часів, коли виникло Зірне (колишня назва села), хто тво-

зицій, але, тим не менше, у 2014 році музей історії села Зірне отримав звання «Народний».

Діти з таким захопленням слухали старшокласників, мені здалося, що це – найкращий урок історії для усіх них. Словом, задумка ентузіастів-творців вдалася.

Вийти з бульбашки

– Діти у своїх гаджетах, як у бульбашці. Це – бульбашка ілюзій та віртуального життя. А у школі ми намагаємося навчити їх жити реальними дитячими розвагами, зреалізувати себе та обрати правильну стежку в майбутнє, – каже педагог-організатор ліцею Тетяна Славинська. – Даво учням механізми, показуємо способи реалізації, й вони зацікавлюються. Далі створюємо команди лідерів, які пропонують ідеї та планують майбутні проєкти.

І такі ініціативи вчительській родині, без перебільшення, вдаються.

Творчий процес – нескінченний. Протягом першого тижня вересня у навчальному закладі працює школа лідера, яка складається з тридцяти трьох делегатів 5-11 класів, де обирають голову учнівського самоврядування. Цього річ нею стала дев'ятикласниця Валерія Бойчук. Не менш активними є учні 9-11 класів Грицюк Олеся, Гапон Микола, Ципан Вікторія, Старінський Сергій, Синюк Іван та Гулевич Роман.

У 2017-2018 роках силами учнівського самоврядування тут реалізували проєкт «За чисту планету» та отримали з районного бюджету грант на суму 5000 грн.

– Все розпочиналося дуже непросто, – розповідає випускниця Олеся Грицюк, – спочатку ми з Тетяною Іванівною з підручних матеріалів самі робили коробки для сортування сміття, далі вчили інших правильно його сортувати та складати. Діти зносили папір та пластик з усього села, не могли дочекатися, доки той шампунь чи пральний порошок закінчиться, бо тару потрібно кинути у відповідний контейнер для подальшої доброї справи. За цим же принципом прибирали територію села перед пасхальними святами.

– Проблема сміття, яке заповнило всю планету, не може не турбувати, оскільки це ресурс, який можна спрямувати в корисне русло. Всі високорозвинені країни заробляють на відходах і дбають про екологію. А ми викидаємо його навіть не на вітер, а в природу. Цим самим шкодимо собі, своєму здоров'ю, рідній землі. Саме тому виникла ідея написати проєкт по сортуванню сміття, – зазначила його керівник Тетяна Славинська.

Варто зазначити, що даний проєкт став одним із переможців конкурсу з визначення програм, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надавалася фінансова підтримка за рахунок коштів районного бюджету. Отримані грантові кошти були спрямовані на закупівлю сміттєвих контейнерів та організацію різних заходів.

пикари висадили кілька сотень кімнатних рослин. З цими квітами вони йшли сільськими вулицями та вітали жінок зі святом весни, а чоловікам пропонували придбати квіти для своїх половинок, зробивши благодійний внесок до скриньки. Потому ці кошти у рамках благодійного фестивалю «Жінка. Мати. Берегиня» направили для привітання жінок прифронтової зони на сході нашої країни.

Зауважу, що шкільна сім'я Зірненського ліцею отримала ще й грамоту Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України за волонтерську діяльність.

Лідери учнівського самоврядування наввипередки розповідали про їхні ініціативи, участь у конкурсах, концертах, театральних виставах, що я навіть розгубилася, хоча щиро тішуся їхнім успіхам. З власного досвіду знаю, що така позакласна робота для дітей дуже важлива і принесе багато користі для них у майбутньому.

Спорт – сила

Як я вже згадувала, у ліцеї функціонують шкільні гуртки, щорічно їх учасники – призери шкільних та районних заходів. А секції з волейболу та греко-римської боротьби – фактично, є візитівками Зірного.

– Спортзал, можна сказати, живе своїм життям, – каже Людмила Наумчук, – він «відпрацьовує» по 16 годин на добу: спочатку уроки фізкультури, розклад яких ретельно складає заступник директора з навчально-виховної роботи Вікторія Миронець, далі з 16 години і до пізнього вечора – гурткові та секційні заняття. А в неділю ще й група «Здоров'я» в ньому відіграє кілька своїх волейбольних партій.

Між іншим, у фойє спортзалу я нарахувала майже 30 спортивних кубків та грамот за перемогу у різних видах змагань, в основному з волейболу під керівництвом Юрія Тарасовича Лазарця та секції з греко-римської боротьби Юрія Анатолійовича Шнайдера.

Заступниця директора зауважила, що зірненські школярі – систематичні учасники змагань, неодноразові переможці з волейболу, конкурсів «Козацькі забави», «Нащадки козацької слави», Олімпійського уроку та інших.

Сучасна школа – складний живий організм, це місце, де є перемоги і поразки, надійні друзі і наставники, творчі ідеї і креативні проєкти. І навіть не високий інтелект нині є запорукою для успіху людини в житті, а середовище. І якщо таке середовище – сучасна школа, то батьки з часом розуміють, що інвестуючи в освіту дітей, вони отримують побічний ефект – власний розвиток.

Залишаю Зірненський ліцей з гарними емоціями: тут сучасні вчителі, креативне освітнє середовище, а головне, – дітей тут чують, вчать співпрацювати, вести діалог, ухвалювати самостійні рішення, нести відповідальність за свою роботу. Кажуть, виховуючи дітей, виховуєш майбутню історію країни, а значить, і історію світу. Отже, майбутні перемоги ще попереду. Україні бути.

Юлія ІВАНЮК.

